

R-enheten
Ad J Ingman

Er skrivelse

Er beteckning

Brandchefen i Kiruna kommun
Ove Sandström
Gruvvägen 3
981 00 KIRUNA

Kommunernas ansvar för räddningstjänst i fjäll- och ödemarker

Statens brandnämnd har anmodats att ange vad som menas med fjällräddning. Efter samråd med rikspolisstyrelsen vill brandnämnden meddela följande.

Enligt brandlagen (1974:80 2 §) svarar varje kommun för räddningstjänsten i kommunen. För dessa uppgifter skall kommunen hålla ett brandförsvaret.

Någon lag eller kungörelse som reglerar fjällräddningsverksamheten föreligger icke. I propositionen 1973:185 med förslag till brandlag sid 23 sägs emellertid följande:

"Fjällräddningen handhas av polisen. Denna verksamhet avser efterspaning och omhändertagande av personer som har gått vilse i fjälltrakter eller ödemarker eller där drabbats av olyckshändelse eller överraskats av oväder under sådana förhållanden att överhängande fara för deras liv eller hälsa föreligger. Räddningsflygning - dvs flygning, när annat hjälpmedel bedöms otillräckligt för att undsätta den som är eller befaras vara i nödsituation ombesörjs också av polisen".

Fjällräddning är organiserad i följande polisdistrikt: Arvidsjaur, Boden, Gällivare, Kiruna, Storuman, Vilhelmina, Sveg, Östersund, Malung och Mora.

Fjällräddningens (och räddningsflygets) organisation och utrustning gör den ägnad att ingripa vid nödlägen för att rädda människor inom områden dit det kommunala brandförsvaret inte kan nå med tillräcklig snabbhet.

Ansvar för vägbundna sjuktransporter åvilar sjukvårdshuvudmannen enligt sjukvårdslagen (1902:242).

Brandförsvaret har sålunda ansvar för den allmänna räddningstjänsten inom kommunen utom sådan räddning av människor som, enligt vad som sägs i prop 1973:185, anses vara fjällräddning. Det synes ej vara möjligt eller lämpligt att försöka ange i terrängen var ansvarsgränserna går. Däremot bör det vara möjligt att i de olika alarmringscentralerna ha en sådan bild av brandförsvarets, polisens och

landstingets resurser att personalen kan avgöra vilket organ som skall larmas. Uppstår tveksamhet bör ansvarsförhållandet snabbt kunna klaras ut genom ett samråd brandchef - polischef.

Beträffande flygräddningstjänst gäller enligt luftfartskungörelsen (1961:558) att luftfartsverket leder denna verksamhet. Vid varje flygplats skall organiseras en brand- och räddningstjänst som leds av flygplatsförvaltningen. För räddningsinsatser vid de största flygplatserna finns räddningsplaner som bygger på nära samverkan mellan flygplatsernas räddningsorgan samt polisen och det lokala brandförsvaret.

För olyckor mellan flygplatserna gäller bl a att både polisen och brandförsvaret larmas inom aktuellt område. Viss ledning vid bedömandet av brandförsvarets ansvar fås i ovan nämnd proposition, sid 186:

"Det yttersta ansvaret för räddningstjänsten på haveriplatsen kommer att vila på kommunerna och avgörande för i vilken omfattning de kommunala räddningsorganen måste ingripa blir de resurser för räddningstjänst som finns att tillgå på en närbelägen flygplats. Normalt kommer vidare brandchefen att svara för ledningen av räddningsarbetet när olyckan är av sådan karaktär att de kommunala räddningsorganen måste ingripa".

STATENS BRANDNÄMND

Sven Hultqvist

John Ingman